

Коминике Управног одбора Савјета за провођење мира

Наглашавајући да провођење Општег оквирног споразума за мир (GFAR и даље представља темељ за стабилну, сигурну и просперитетну Босну и Херцеговину (БиХ), Управни одбор Савјета за провођење мира (PIC SB) подсјећа све стране на њихову обавезу да у потпуности поштују Општи оквирни споразум за мир, све његове анексе и одлуке високог представника. Управни одбор још једном потврђује своје неупитно опредјељење за територијални интегритет и темељну структуру БиХ као јединствене и суверене државе, која се састоји од два ентитета. Управни одбор понавља да ентитети немају право на отцјепљење од БиХ и да они правно постоје само на основу Устава БиХ. Управни одбор подсјећа власти у БиХ да је Устав БиХ саставни дио Општег оквирног споразума за мир и да су одлуке Уставног суда БиХ коначне и обавезујуће и морају се проводити. Управни одбор још једном потврђује своју пуну подршку високом представнику у обезбјеђењу пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир у БиХ и провођењу његовог мандата у складу с Анексом 10 и одговарајућим резолуцијама Савјета безбједности УН-а, што остаје непромијењено. Управни одбор подвлачи да међународна заједница и даље задржава потребне инструменте за осигурање провођења Општег оквирног споразума за мир. Управни одбор Савјета за провођење мира наглашава потребу за пуном имплементацијом програма 5+2, што је и даље услов за затварање Канцеларије високог представника.

Политички директори Управног одбора Савјета за провођење мира (PIC SB) састали су се 3. и 4. децембра 2024. у Сарајеву како би процијенили развој ситуације у погледу спровођења Општег оквирног споразума за мир (GFAP) у Босни и Херцеговини (БиХ).

Управни одбор PIC-а честитао је Централној изборној комисији (ЦИК) на успјешном провођењу локалних избора у складу с новим законом који је унаприједио транспарентност и интегритет изборног процеса, што је од суштинског значаја за демократију. Управни одбор је констатовао да су пилот пројекти за увођење нових технологија у изборни процес резултирали чврстим индикацијама о позитивном утицају који би шира примјена ових технологија могла имати на интегритет изборног процеса. Узимајући у обзир преостале препоруке ODIHR-а и напоре усмјерене на угрожавање изборног процеса, Управни одбор PIC-а позива органе власти БиХ да подрже и помогну ЦИК-у у активностима које проводи како би се пуно прије одржавања општих избора 2026. године осигурало потпуно провођење Изборног закона, укључујући и осигурање потребних финансијских средстава у оквиру државног буџета, те осигурало потпуно усаглашавање изборног законодавства с преосталим препорукама ODIHR-а, GRECO-а и Венецијанске комисије.

Након одлуке Европског вијећа, у марту 2024. године, да отвори преговоре с Босном и Херцеговином о приступању ЕУ, Управни одбор PIC-а очекује од свих институција и политичких актера БиХ да се фокусирају на дијалог и да интензивирају напоре на провођењу реформи у складу са свим одговарајућим мјерама дефинисаним у препорукама Комисије од 12. октобра 2022. године. Заједничке активности усмјерене на приступање ЕУ имају кључни значај за испуњење жеље грађана Босне и Херцеговине да буду дио Европске уније. Ово укључује и подношење реформске агенде у оквиру Инструмента за реформу и раст за Западни Балкан.

Управни одбор PIC-а поздравља једногласно усвајање одлуке коју је Савјет безбједности УН-а донио 1. новембра 2024. године и тиме поново продужио мандат EUFOR-у/Мисија Althea.

EUFOR/Althea је од виталног значаја у пружању подршке локалним органима власти у одржавању мирног и сигурног окружења.

Управни одбор PIC-а позива све релевантне домаће актере да се хитно и конструктивно укључе у политички дијалог који би резултирао усвајањем закона о државној имовини, што је једино прихватљиво и одрживо рјешење за питање државне имовине као кључног елемента програма 5+ 2. Одлагање рјешавања овог питања за последицу има континуирану правну несигурност и директно угрожава инвестиције које су од суштинског значаја за економски развој земље и добробит свих њених грађана.

Управни одбор PIC-а најоштрије осуђује флагрантне нападе владајуће коалиције Републике Српске (РС) на Општи оквирни споразум за мир и уставноправни поредак БиХ, укључујући и континуиране сецесионистичке активности. Сви политички и правни кораци органа власти РС, након такозване Декларације Свесрпског сабора, морају бити у складу са GFAP-ом. Било какве радње којима се доводи у питање суверенитет, територијални интегритет и политичка независност БиХ, или се нарушава функционалност њених институција, морају се промптно сузбити путем уставноправног оквира. Управни одбор PIC-а је поновио да међународна заједница задржава неопходне инструменте за осигурање поштивања одредби Општег оквирног споразума за мир.

Управни одбор PIC-а оштро осуђује континуиране притиске на правосуђе и покушаје ограничавања независности, непристрасности и интегритета правосуђа. Угрожавање организације или функционисања Уставног суда БиХ, укључујући и непоштивање његових одлука, неспојиво је са Уставом БиХ и међународним стандардима. Управни одбор PIC-а позива НСПС да испоштује своју обавезу према Уставу БиХ и одмах попуни два упражњена мјеста у Уставном суду БиХ. Управни одбор PIC -а надаље позива Парламент Федерације БиХ да што је брже могуће именује судије на упражњена мјеста у Уставном суду Федерације и настави с предстојећим именовањем у Уставни суд БиХ у складу с Уставом БиХ. Управни одбор PIC -а подсјећа да би именовања у правосудне структуре требала бити аполитична и заснована

првенствено на одговарајућим квалификацијама и искуству, а званичници у правосуђу требали би настојати да раде независно и професионално у интересу правде за све у БиХ.

Управни одбор РС -а очекује од органа власти БиХ да у што краћем року усвоје државни буџет за 2025. годину којим ће се подржати ефикасно и неометано функционисање државних институција, укључујући и оне институције које су релевантне за процесе евроатлантских интеграција. У том циљу, Управни одбор РС -а позива да се у буџету узме у обзир потреба за осигурањем адекватних средстава за државне институције.

Управни одбор РС -а поздравио је излагања др Ирене Хаџиабдић, предсједнице Централне изборне комисије БиХ, господина Мирка Купрешаковића, директора Граничне полиције БиХ и господина Едина Форте, министра комуникација и транспорта БиХ и др Дубравке Бошњак, министарке цивилних послова БиХ. Управни одбор РС -а је истакао кључну улогу Граничне полиције у заштити јавне безбједности и кључну улогу ЦИК-а у провођењу демократских избора. Управни одбор РС-а осудио је дуготрајно ускраћивање прихода за јавни РТВ систем БиХ што негативно утиче на његову одрживост и функционалност, као и финансијски неодрживу ситуацију у којој се налази седам установа културе које су од посебног значаја за БиХ, проузроковану оспоравањима њиховог статуса. Управни одбор РС -а подсјетио је све органе власти у БиХ на њихову законску обавезу да помогну настојањима која се предузимају да се ова питања ријеше и да осигурају довољна финансијска средства и ресурсе за рад ових установа. Управни одбор РС -а очекује од надлежних органа, а посебно Савјета министара БиХ, да предложи законе којима ће се, између осталог, уредити руковођење овим установама и њихово финансирање.

Управни одбор РС-а позива све стране да промовишу окружење које погодује помирењу, а то се може градити само на темељу истине, мира и правде. Управни одбор РС -а позива све јавне званичнике у БиХ да прекину с негирањем геноцида и заједнички раде на изградњи повјерења и разумијевања. Образовање је у том

погледу кључни фактор и мора се ставити у службу превазилажења подјела, изградње повјерења и јачања друштвене кохезије. То су предуслови за трајни мир, стабилност и напредак.

Управни одбор PIC -а пружио је пуну подршку високом представнику и подсјетио да активности којим се оспорава ова институција представљају директно кршење Анекса 10 Општег оквирног споразума за мир, који налаже пуну сарадњу страна у овом Споразуму са високим представником.

Управни одбор PIC -а одржаће свој сљедећи редовни састанак 3. и 4. јуна 2025. године.